

Under ytan- Hur nyhetsmedias språkbruk påverkar riskuppfattningen kring översvämningar.

Klimatförändringen medför ökad risk för översvämningar, särskilt i utsatta områden som Falsterbonäset. Denna studie utreder hur metaforer och kraftigt språk i nyhetsmedia påverkar människors riskuppfattning och agerande mot översvämningar.

Metaforer är något som vi använder oss av i vårt vardagliga språk utan att tänka på det, med syftet att illustrera något och göra språket mer livligt. Även nyhetsmedia använder metaforer och kraftiga uttryck för att skapa spännande rubriker och dra till sig uppmärksamhet. Resultaten från denna studie visar att nyhetsmedia använder metaforer och kraftiga uttryck för att beskriva översvämningar. Detta språkbruk har en betydande påverkan på hur allmänheten uppfattar risken och deras benägenhet att vidta förebyggande åtgärder, vilket understryker vikten av ansvarsfull kommunikation i klimatkrisens tid.

För att besvara studiens frågeställningar genomfördes en medieanalys där nyhetsartiklar relaterade till översvämningar samlades in. De mest förekommande orden i dessa artiklar identifierades. En enkätstudie genomfördes bland invånarna i Falsterbonäset för att undersöka hur olika typer av rubriker påverkade deras riskuppfattning och benägenhet att vidta förebyggande åtgärder. Slutligen intervjuades kommunen och räddningstjänsten för att få deras perspektiv på allmänhetens förebyggande

åtgärder och hur de tror att språkbruket i media påverkar riskuppfattningen.

Studien diskuterar hur metaforer kan både motivera till handling men också skapa rädsla och oro genom att använda ett negativt laddat språk, vilket påverkar människors agerande i förhållande till översvämningensrisken. En korrekt uppfattning om risken och lämpliga förebyggande åtgärder är avgörande för att minska skador vid översvämningar. Om media använder språk som ökar medvetenheten och motiverar till handling, kan detta ha en positiv inverkan på samhällets förberedelser och respons på översvämningar.

Vidare diskuterar studien att faktorer som tidigare erfarenhet, tiden som gått sen den senaste händelsen och tilliten till det allmänna översvämningsskyddet kan påverka riskuppfattningen och sambandet mellan riskuppfattning och agerande. Det är alltså inte alltid de med högst riskuppfattning som vidtar mest åtgärder.

Denna studie belyser vikten av medveten och ansvarsfull kommunikation i media för att säkerställa att allmänheten får korrekt och balanserad information. Nyhetsmedier kan spela en avgörande roll i att informera och motivera allmänheten till att vidta nödvändiga åtgärder för att minska konsekvenserna av översvämningar, vilket också underlättar arbetet för samhällsviktiga aktörer som kommunen och räddningstjänsten.

Elsa Lind
Lund 2024